

Natuurdoelanalyse Natura 2000-gebied Voordelta

verkort

Eindconcept

Sweco Nederland B.V. 30129769
Onderwerp Verkorte natuurdoelanalyse
Natura 2000-gebied Voordelta
Projectnummer 51014441
Klant Rijkswaterstaat
Auteur Tessa Driessen,
Robin van Buijtenen, René van Dijk
Gecontroleerd door René van Dijk
Datum 08-05-2023
Versie concept
Vrijgegeven door
Document referentie NL23-648800269-47001

.....
.....
.....

Inhoudsopgave

1	Achtergrond en doelstelling	4
2	Beschrijving Natura 2000-gebied Voordelta	4
	2.1 Instandhoudingsdoelstellingen	4
3	Huidige en toekomstige stikstofdepositie	6
4	Conclusie	20
5	Referenties	20

1 Achtergrond en doelstelling

Voor ieder in het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN) opgenomen Natura 2000-gebied wordt een natuurdoelanalyse (NDA) opgesteld. In het PSN is aangegeven dat er in 11 voortouwgebieden van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) stikstofgevoelige habitattypen aanwezig zijn. Hier moet een NDA voor opgesteld worden. Voor de gebieden zonder stikstofknelpunt, oftewel waar geen (naderende) overbelasting van stikstof aan de orde is, wordt een verkorte NDA opgesteld. Deze bestaat uit een AERIUS-berekening en korte onderbouwing. Eén van deze gebieden waarvoor dat geldt is het Natura 2000-gebied Voordelta.

2 Beschrijving Natura 2000-gebied Voordelta

De Voordelta omhelst het ondiepe zeegedeelte van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse Delta. Het gebied wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een gevarieerd en dynamisch milieu van kustwateren (zout), intergetijdengebied en stranden, dat een relatief beschutte overgangszone vormt tussen de (voormalige) estuaria en volle zee. Na de afsluiting van de Deltawerken is dit kustgedeelte sterk aan veranderingen onderhevig geweest, waarbij een uitgebreid stelsel van droogvallende en diepere zandbanken is ontstaan met daartussen diepere geulen. Door erosie- en sedimentatieprocessen treden verschuivingen op in de omvang van de intergetijdengebieden. Daarbij heeft onder andere de "zandhonger" van de Oosterschelde, maar ook de uitbreiding van de arealen door aanslibbing in de Kwade Hoek effect op de Voordelta (Westplaat). De waterkwaliteit wordt beïnvloed door met name de uitstroming van Rijn en Maas via de Haringvlietsluizen. Mede door deze aanvoer van voedingsstoffen kent de Voordelta een hoge voedselrijkdom. In de randen van het gebied bij Voorne en Goeree liggen een aantal schorren en meer slikkige platen. Verder horen ook de stranden van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden, waar plaatselijk duinvorming optreedt, tot het gebied (natura2000.nl).

2.1 Instandhoudingsdoelstellingen

In tabel 2.1 worden de instandhoudingsdoelstellingen weergegeven voor de habitattypen en Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten waarvoor het gebied is aangewezen (natura2000.nl).

Tabel 2.1 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Voordelta (natura2000.nl). (a) habitattypen, (b) habitatrichtlijnsoorten, (c) broedvogels, en (d) niet-broedvogels

(a) Habitattypen

Habitatcode	Habitattype	Status doel	Oppervlakte ¹	Kwaliteit ¹
H1110A	Permanent overstroomde zandbanken (getijdengebied)	definitief	=	=
H1110B	Permanent overstroomde zandbanken (Noordzee-kustzone)	definitief	=	=
H1140A	Slik- en zandplaten (getijdengebied)	definitief	=	=
H1140B	Slik- en zandplaten (Noordzee-kustzone)	definitief	=	=
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	definitief	=	=

Habitatcode	Habitattype	Status doel	Oppervlakte ¹	Kwaliteit ¹
H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	definitief	=	=
H1320	Slijkgrasvelden	definitief	=	=
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	definitief	=	=
H2110	Embryonale duinen	definitief	=	=
H2120	Witte duinen	ontwerp	=	=

1: doelstelling voor oppervlakte en/of kwaliteit: behoud: =.

(b) Habitatrichtlijnsoorten

Soortcode	Soortnaam	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied ¹	Kwaliteit leefgebied ¹
H1351	Bruinvis	definitief	=	=	>
H1102	Elft	definitief	>	=	=
H1103	Fint	definitief	>	=	=
H1365	Gewone zeehond	definitief	>	=	>
H1364	Grijze zeehond	definitief	=	=	=
H1099	Rivierprik	definitief	>	=	=
H1095	Zeeprik	definitief	>	=	=

1: doelstelling voor omvang en/of kwaliteit: behoud: =, uitbreiding: >.

(c) Niet-broedvogels

Soortcode	Soort	Status doel	Populatie	Instandhoudingsdoelstelling	Omvang leefgebied ¹	Kwaliteit leefgebied ¹
A017	Aalscholver	definitief	480	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A048	Bergeend	definitief	360	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A137	Bontbekplevier	definitief	70	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A149	Bonte strandloper	definitief	620	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A067	Brilduiker	definitief	330	Foerageergebied	=	=
A144	Drieteenstrandloper	definitief	350	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A177	Dwergmeeuw	definitief	behoud	Foerageergebied	=	=
A063	Eider	definitief	2500	Foerageergebied	=	=
A005	Fuut	definitief	280	Foerageergebied	=	=
A043	Grauwe gans	definitief	70	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A191	Grote stern	definitief	behoud	Foerageergebied	=	=
A132	Kluut	definitief	150	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A051	Krakeend	definitief	90	Foerageergebied	=	=
A007	Kuifduiker	definitief	6	Foerageergebied	=	=
A034	Lepelaar	definitief	10	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A069	Middelste zaagbek	definitief	120	Foerageergebied	=	=
A054	Pijlstaart	definitief	250	Foerageergebied	=	=
A001	Roodkeelduiker	definitief	behoud	Foerageergebied	=	=
A157	Rosse grutto	definitief	190	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=

Soortcode	Soort	Status doel	Populatie	Instandhoudings-doelstelling	Omvang leefgebied ¹	Kwaliteit leefgebied ¹
A130	Scholekster	definitief	2500	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A056	Slobeend	definitief	90	Foerageergebied	=	=
A050	Smient	definitief	380	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A169	Steenloper	definitief	70	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A062	Toppereend	definitief	80	Foerageergebied	=	=
A162	Tureluur	definitief	460	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A193	Visdief	definitief	behoud	Foerageergebied	=	=
A052	Wintertaling	definitief	210	Foerageergebied	=	=
A160	Wulp	definitief	980	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A141	Zilverplevier	definitief	210	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A065	Zwarte zee-eend	definitief	9700	Foerageergebied	=	=

1: doelstelling voor omvang en/of kwaliteit: behoud: =.

Habitattypen en leefgebieden van soorten zijn stikstofgevoelig wanneer de Kritische Depositie Waarde (KDW) kleiner is dan 2 400 mol/ha/jaar (van Dobben et al. 2012). In de Voordelta bevinden zich de stikstofgevoelige habitattypen H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal), H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur), H1320 Slijkgrasvelden, H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks), H2110 Embryonale duinen en H2120 Witte duinen. Het habitatype H2120 Witte duinen is toegevoegd met het Wijzigingsbesluit van november 2022 (Staatscourant 2022). De overige habitattypen zijn niet gevoelig voor stikstofdepositie.

Met zekerheid is verder vastgesteld dat stikstofgevoelige leefgebieden niet relevant zijn voor de aangewezen soorten (oordeel PAS programma 17 dec 2017¹ bijlage 3). Er zijn daarom geen leefgebiedkaarten opgenomen in Aerius. En er is daarom geen verdere uitwerking van herstelmaatregelen voor het behalen van het doelbereik nodig voor stikstofgevoelige leefgebieden in de Voordelta.

3 Huidige en toekomstige stikstofdepositie

De KDW van stikstofgevoelige habitattypen (H1310A: 1 643 mol N/ha/jaar, H1310B: 1 500 mol N/ha/jaar, H1320: 1 643 mol N/ha/jaar, H1330A: 1 571 mol N/ha/jaar, H2110: 1 429 mol N/ha/jaar en H2120: 1 429 mol N/ha/jaar) wordt in de huidige situatie niet overschreden door de achtergronddepositie. Stikstof vormt daarmee geen knelpunt in het gebied Voordelta, waardoor daarop gerichte specifieke maatregelen voor dit gebied niet nodig zijn (Beheerplan 2016; Natuurdoelanalyse 2022).

Uit figuur 3.1 blijkt dat de KDW in de huidige situatie (2020) in het gebied Voordelta nergens wordt overschreden. Ook in de komende jaren wijzigt de KDW volgens AERIUS M22 niet zodanig dat die zal worden overschreden: in alle drie jaren (2020, 2025 en 2030) is er geen sprake van overschrijding van de

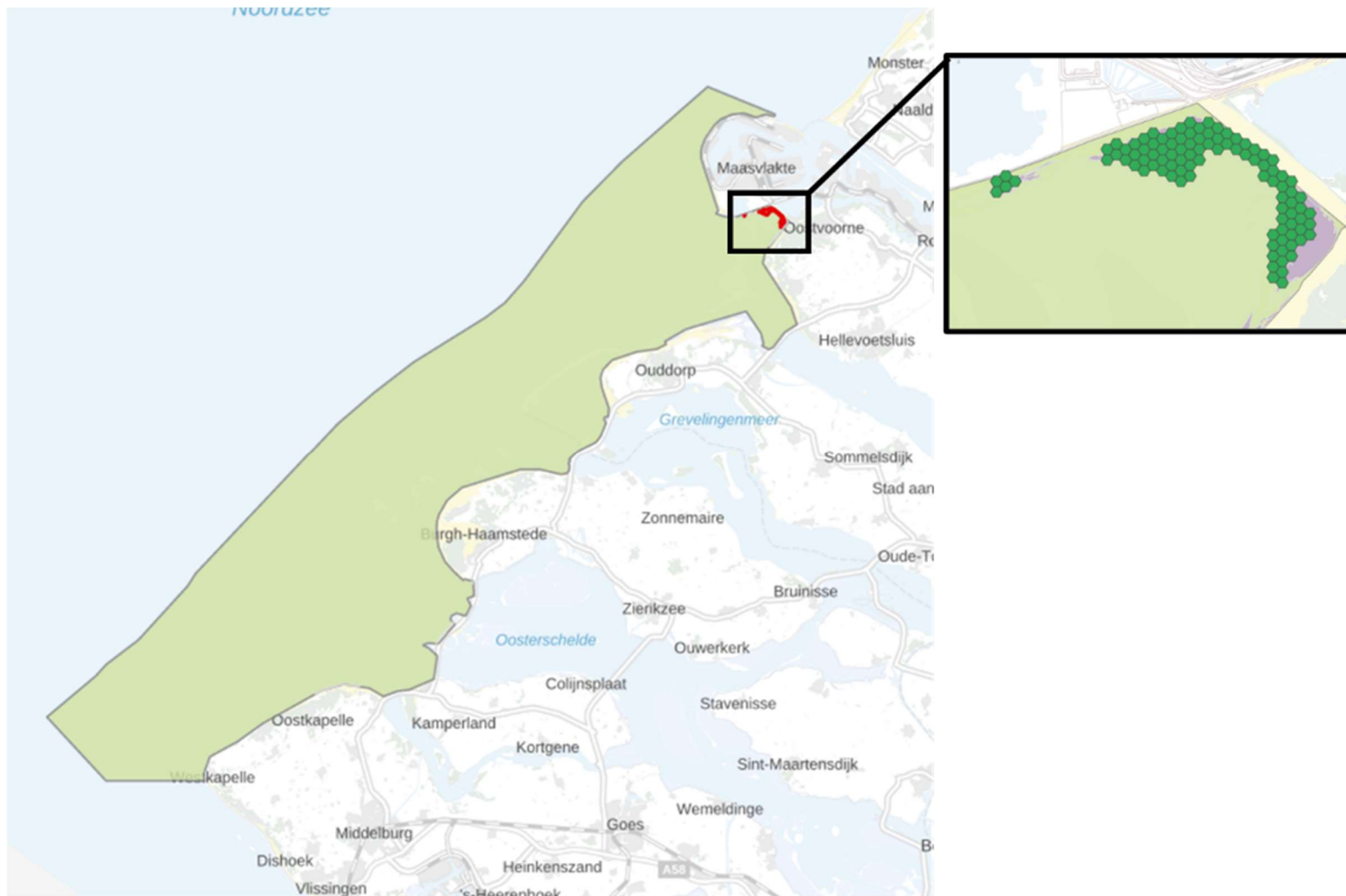
¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0036751/2017-12-18>

KDW (op alle locaties >70 mol N/ha/jaar onder de KDW; AERIUS Monitor M22, versie 26 januari 2023).

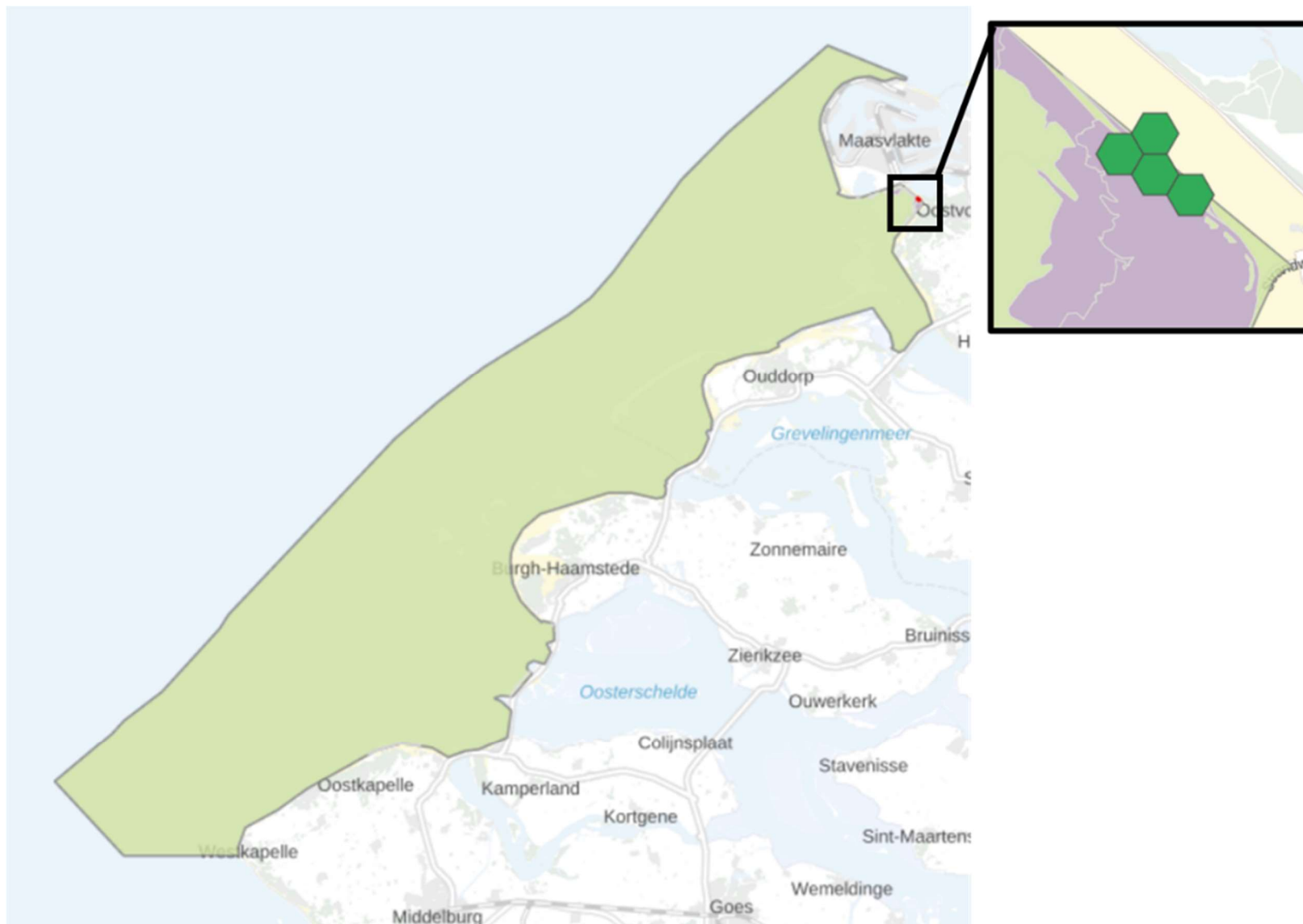
Figuur 3.2 toont de berekende depositietrend (verwachte depositie en spreiding) voor de stikstofgevoelige habitattypen in het gebied Voordelta in de jaren 2018-2030. Hieruit blijkt dat de depositie richting 2030 naar verwachting verder afneemt.

Figuur 3.1 Afstand tot de KDW van stikstofdepositie binnen de stikstofgevoelige habitattypen per hexagoon in de huidige situatie (2020) (AERIUS Monitor M22). De habitattypen komen binnen het gebied alleen op de weergegeven locatie voor. De donkergroene hexagonen geven aan dat de achtergronddepositie op >70 mol N/ha/jaar onder de KDW blijft. De ligging van de overige, stikstofgevoelige habitattypen is weergegeven in paars. De licht groene arcering geeft de begrenzing van het Natura 2000-gebied weer.

H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)

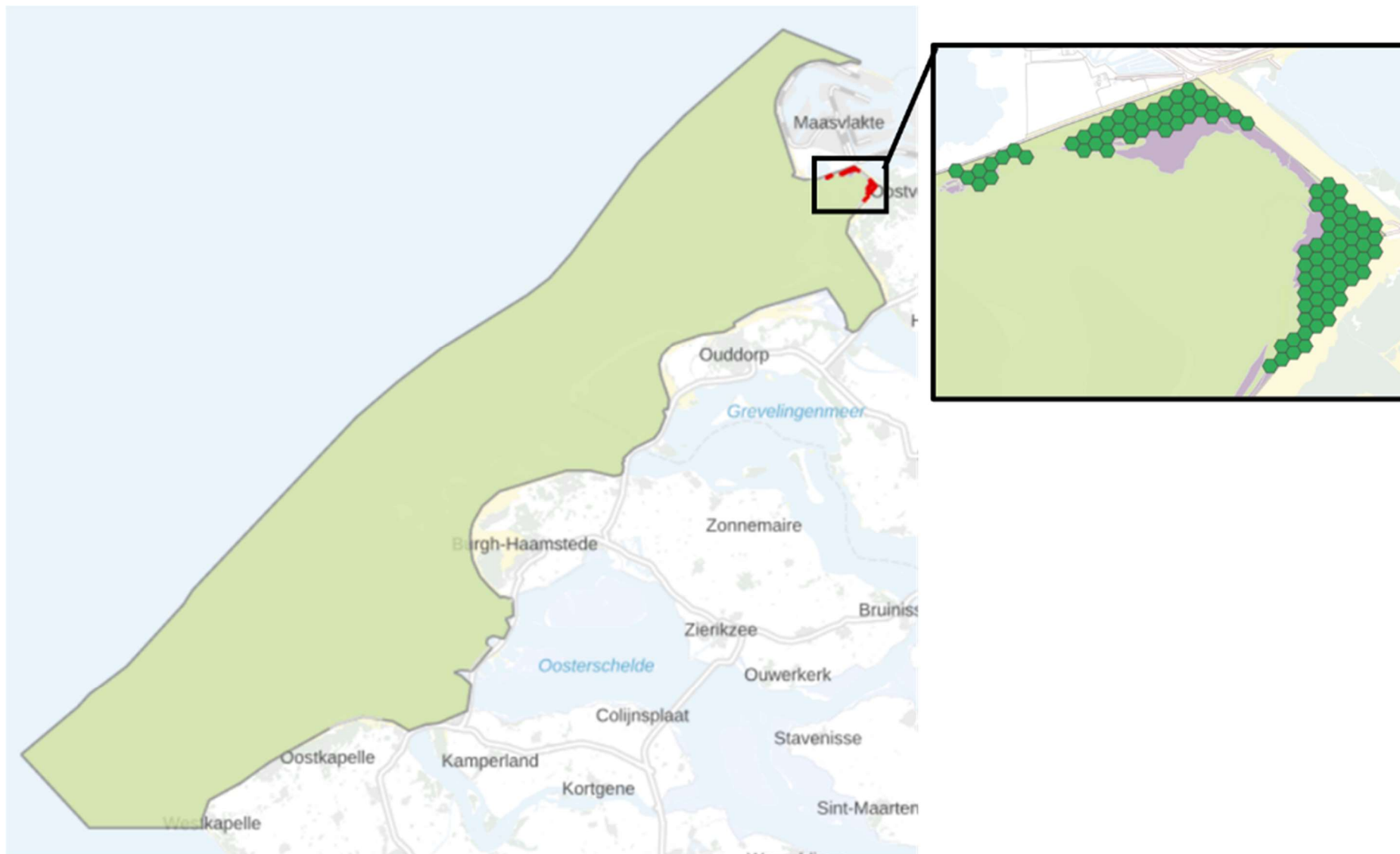

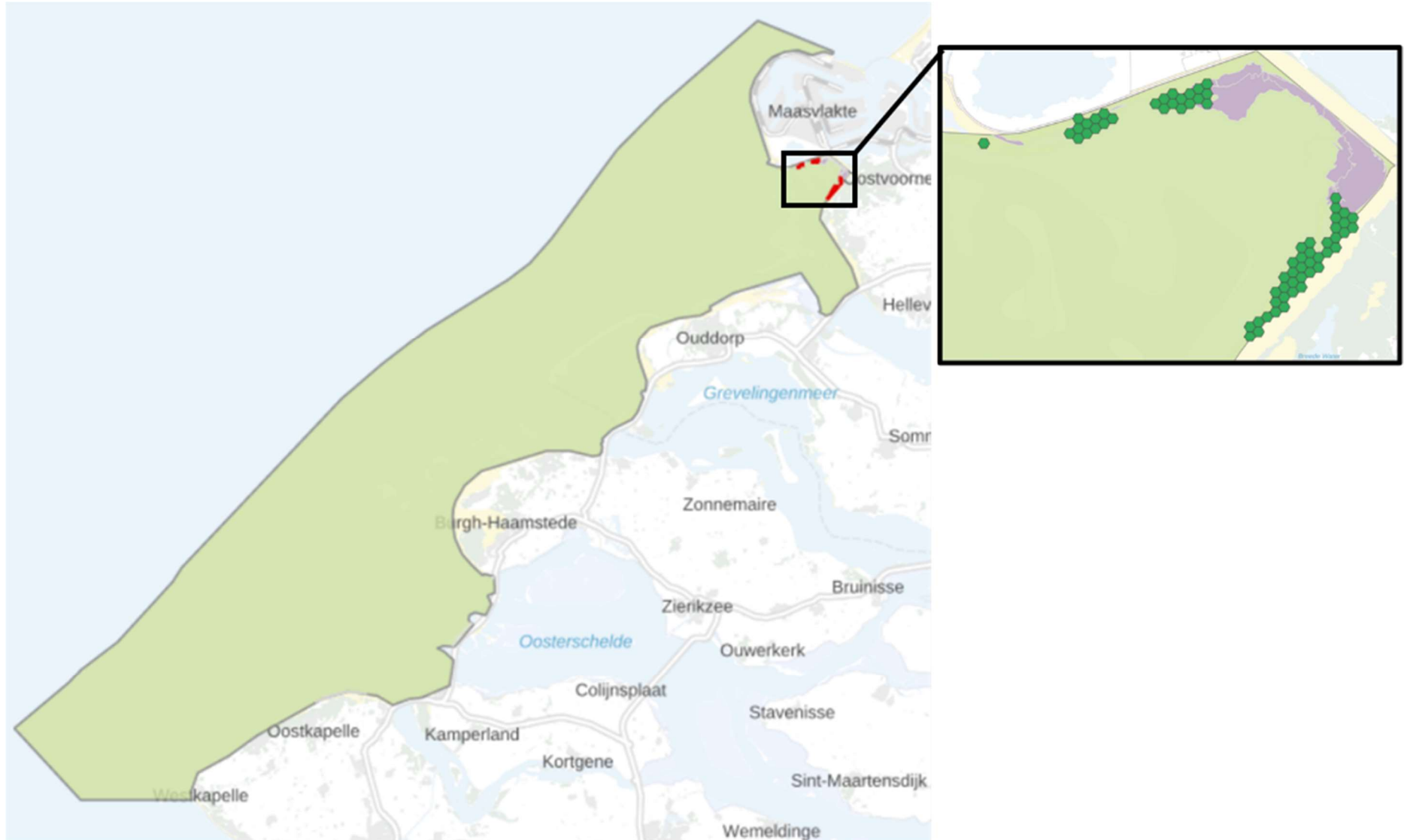
H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)

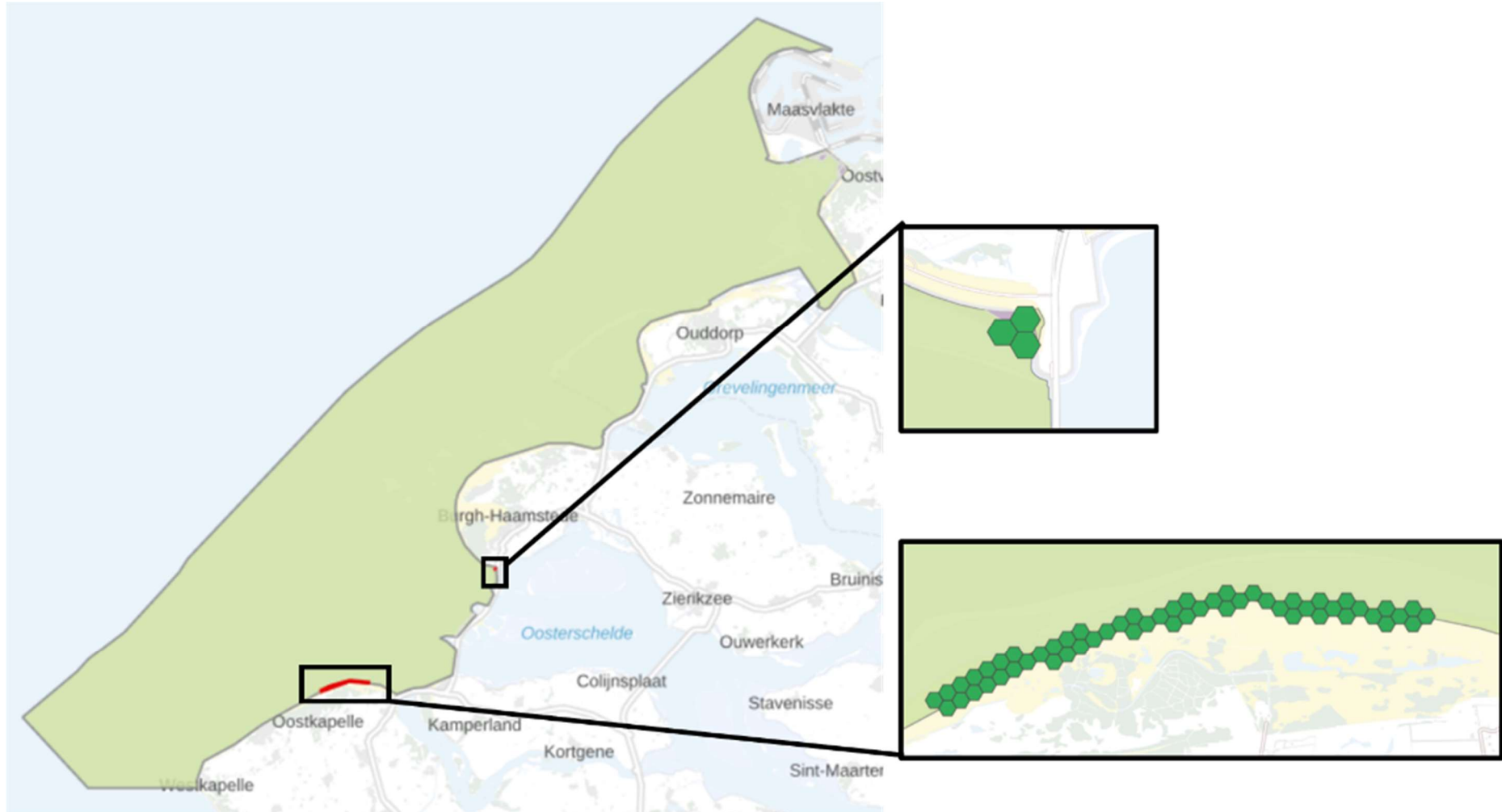

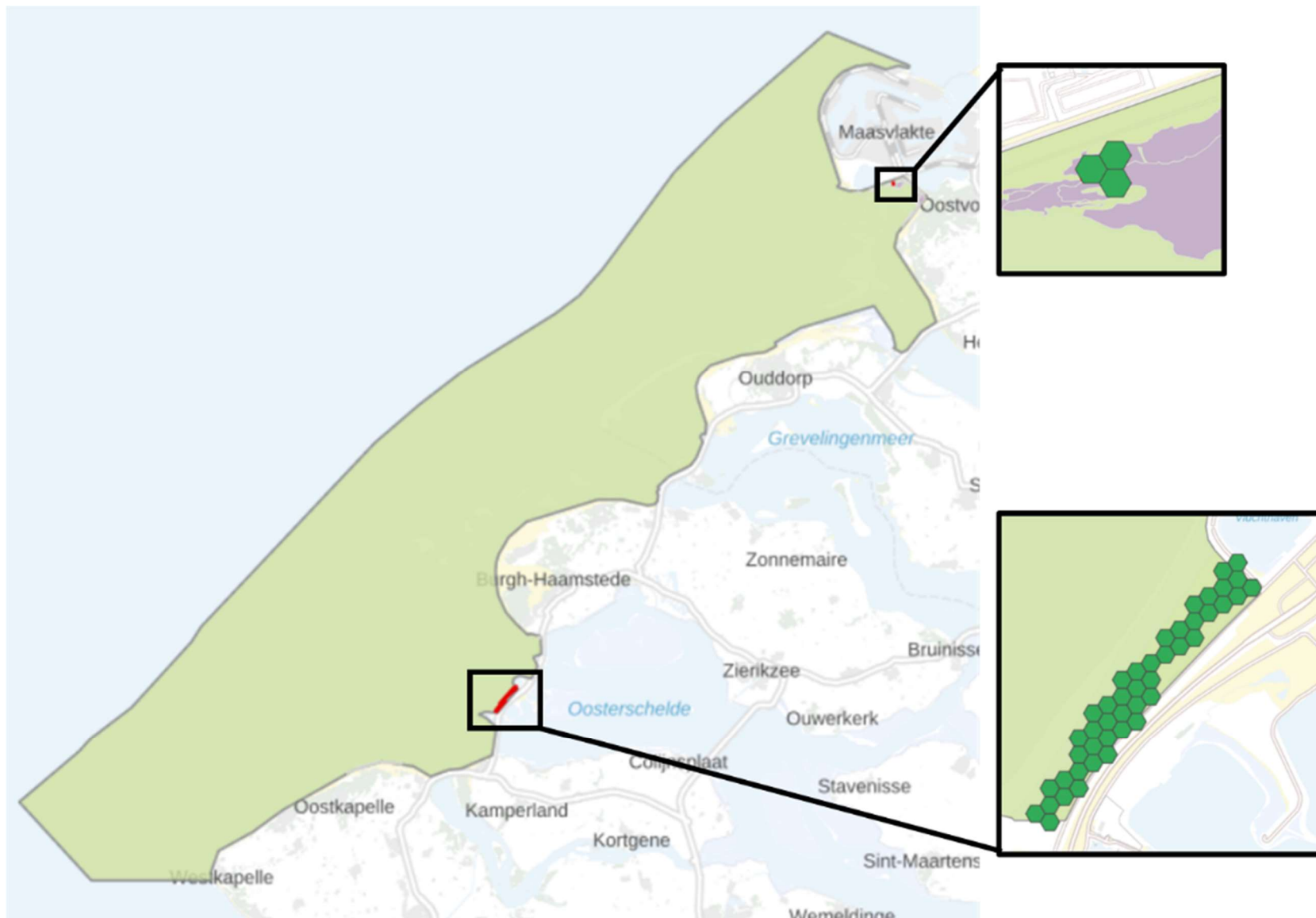

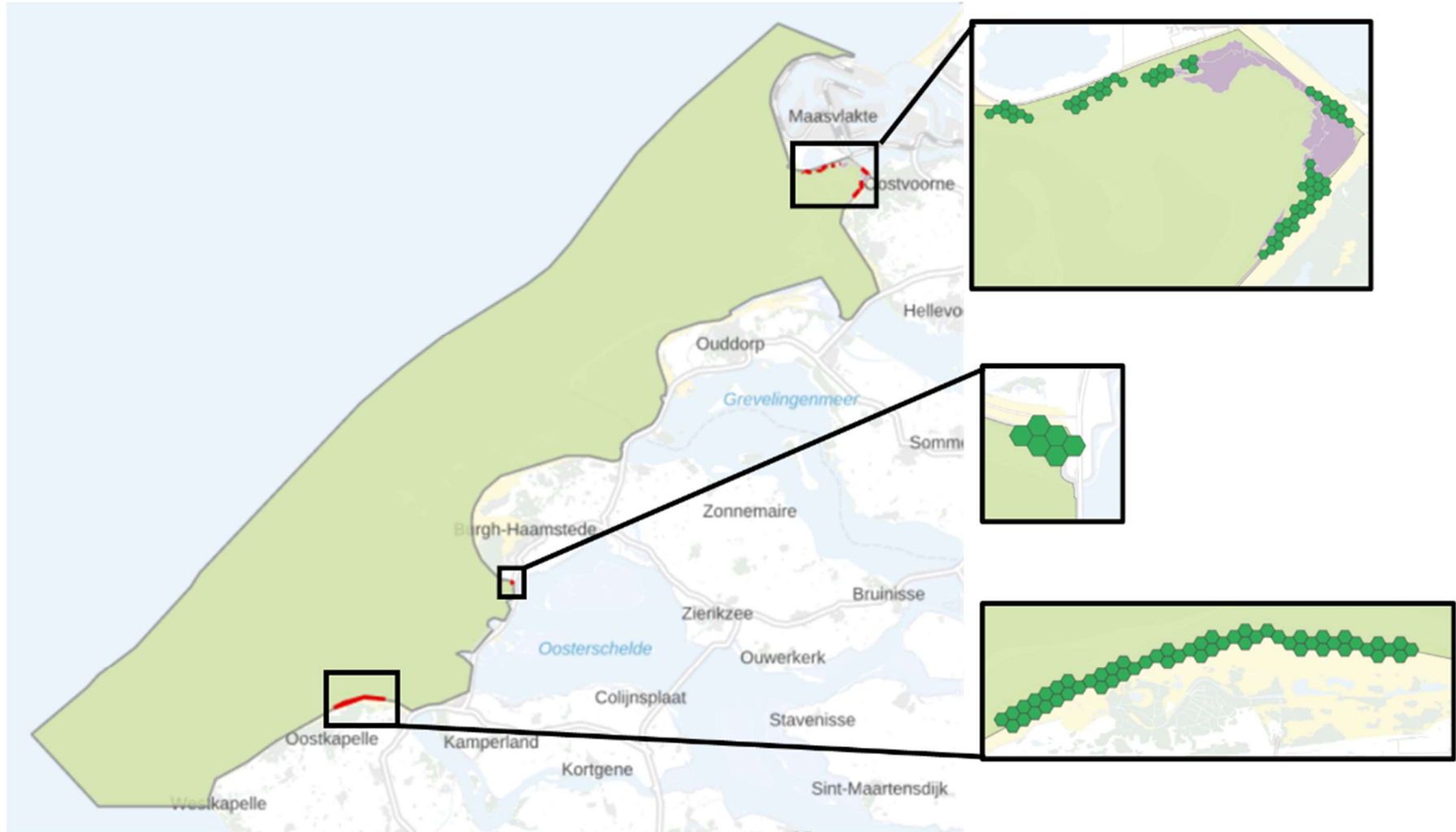
H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks)

Figuur 3.2 Links: de ontwikkeling van stikstofdepositie (in mol N/ha/jaar). De roze balk in het midden van de staven is het gewogen gemiddelde van de depositie. Het getal boven de staven is het 90-percentiel van de voorkomende depositiewaarden en het getal onderin de staaf is het 10-percentiel van de voorkomende depositiewaarden binnen het habitattype. Rechts: de mate van overbelasting door stikstof per habitattype. Het percentage van het oppervlakte van het habitattype waarvoor de achtergronddepositie de KDW overschrijdt. Bron: AERIUS M22.

H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal) (KDW 1 643 mol N/ha/jaar)

H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur) (KDW 1 500 mol N/ha/jaar)

H1320 Slijkgrasvelden (KDW 1 643 mol N/ha/jaar)

H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks) (KDW 1 571 mol N/ha/jaar)

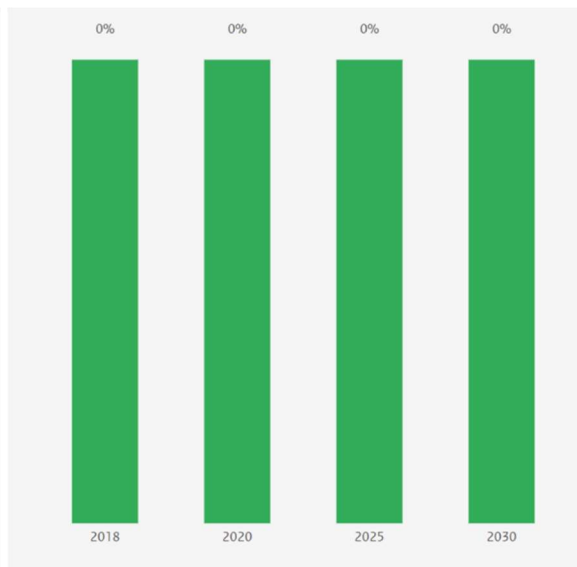
H2110 Embryonale duinen (KDW 1 429 mol N/ha/jaar)

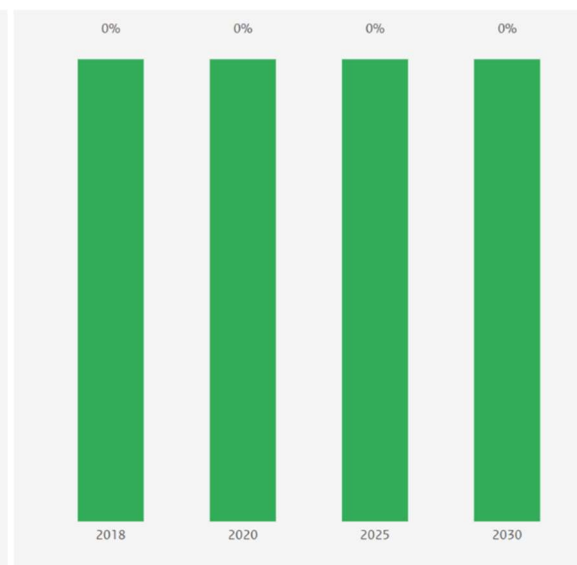
ZGH2110 Embryonale duinen (KDW 1 429 mol N/ha/jaar)

H2120 Witte duinen (KDW 1 429 mol N/ha/jaar)

ZGH2120 Witte duinen (KDW 1 429 mol N/ha/jaar)

Voor alle stikstofgevoelige habitattypen geldt dat de gemiddelde stikstofdepositie, en ook het 90-percentiel, aanzienlijk onder de KDW ligt. De depositie neemt bovendien richting 2030 volgens AERIUS M22 verder af zonder aanvullende bronmaatregelen. In de huidige situatie en richting 2030 is er op geen enkele locatie sprake van een overschrijding van de KDW.

